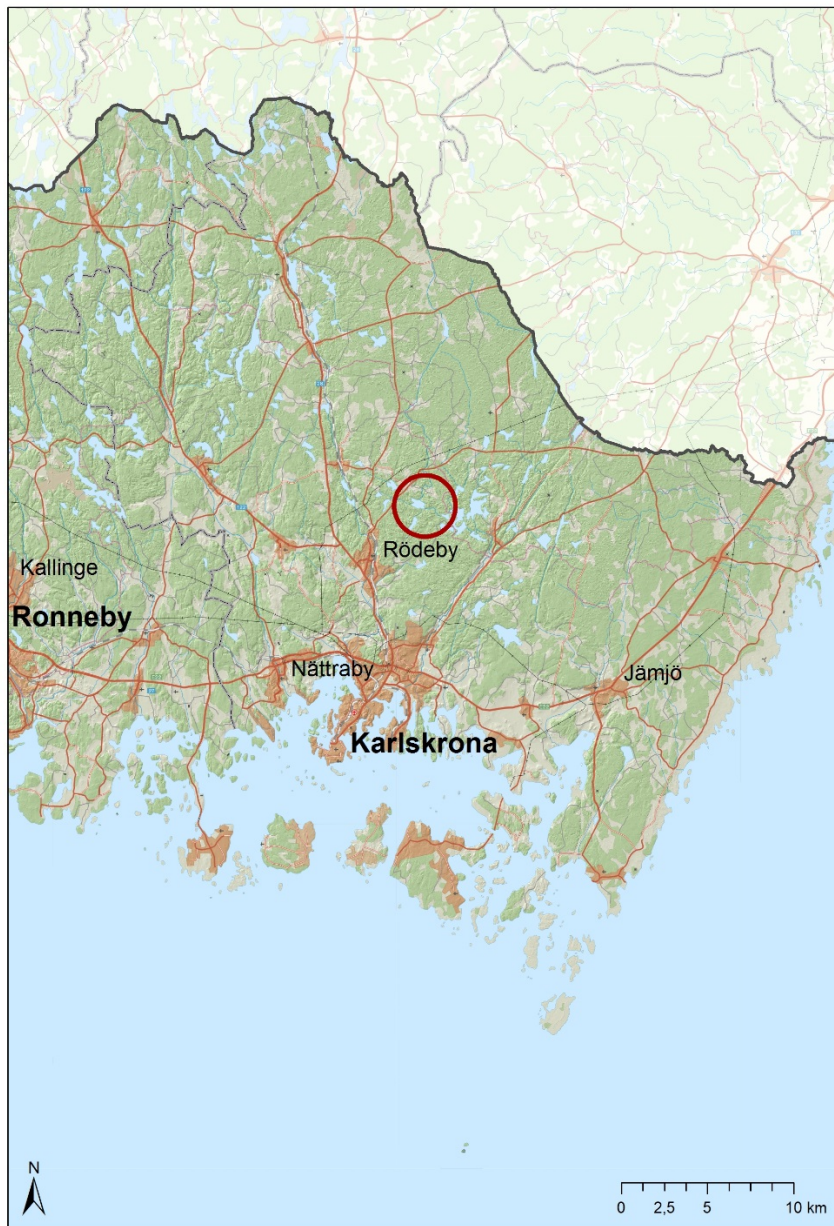




LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410217 Värmasjöns utlopp



Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Åke Widgren

**Bevarandeplan för Natura 2000-området
SE0410217 Värmasjöns utlopp**

Kommun: Karlskrona

Områdets totala areal: 1,5 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-11-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3260 - Mindre vattendrag

91E0 - Svämlövskog

91F0 - Svämädellövskog

1383 - Hårklomossa, *Dichelyma capillaceum***Bevarandesyfte**

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Värmasjöns utlopp bidrar till att uppfylla miljömålen Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

De prioriterade bevarandevärdena utgörs av svämlövskog, svämädellövskog och den grunda och svagt forsande ån med dess naturliga hydrologi och rika förekomst av hårklomossa. Värmasjöns utlopp är nyckelbiotop och omfattas av biotopskydd.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Värmasjöns utlopp består av en kvilliknande sträcka i Lyckebyån vid utloppet från Värmasjön, med tillhörande översvämningsspåvekad alsumpskog. Förutom al växer här även ask, bok och ek, med inslag av asp, lönn och lind. Hela området är klassat som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen. Hårklomossa växer rikligt på stenar och träsocklar. Det är bitvis storblockigt och innehåller rikligt med död ved. Det är även påverkat av forsdimma. Safsa förekommer rikligt och på enstaka ädellövträd återfinns rosa lundlav medan platt fjädermossa är mer frekvent.

Vad kan påverka negativt

Sjöar och vattendrag:

- Vattenuttag under lågflödesperioder som innebär risk för uttorkning, förhöjda vattentemperaturer och syrebrist.
- Utsläpp av föroreningar från punktkälla, exempelvis avlopp eller annan verksamhet, samt utsläpp av miljögifter till ån.
- Regelbunden rensning i eventuella tillrinnande diken, som kan orsaka grumling och ökad brunfärgning av vattnet.

Hårklomossa:

- Skogsbruksåtgärder i nära anslutning till området, som skulle riskera att orsaka näringsläckage till ån, orsaka skadlig ljusexponering av hårklomossan, eller på annat sätt missgynna åns biologiska mångfald exempelvis genom ökad fragmentering av biotoper vilket försvårar arters spridning.
- Åtgärder i eller i anslutning till ån som riskerar att förändra åns hydrologi, hydrokemi och/eller resultera i onaturliga vattenståndsfluktuationer vilket bland annat skulle skada hårklomossan.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området:

- Området är avsatt som biotopskyddsområde sedan 2008, beslutat av Skogsstyrelsen. Enligt 7 kap 11 § miljöbalken får man inte bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**3260 - Mindre vattendrag**

Areal: 0,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den aktuella åsträckan börjar vid utloppet från Värmasjön, och utgör en liten kvillartad forssträcka med albevuxna öar och revlar som omflyts av flera grunda vattenströmmar. Omgivande skog domineras av al.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 0,2 hektar. Ån skall ha en för vattendragstypen naturlig vattenkemi och hydrologi. Vattendraget ska ha en naturlig flödesdynamik och en hög konnektivitet utan vandringshinder. Det ska ha en för naturtypen naturlig artsammansättning utan negativ inverkan av främmande arter eller fiskstammar samt god tillgång på lämpliga livsmiljöer både i och i anslutning till vattendraget. Naturliga vattenståndsfluktuationer ska förekomma. Dessa behövs för att upprätthålla svämlövskogen (som ska översvämmas regelbundet), och minskar risken för försämrad vattenkvalitet. Död ved ska förekomma i vattendraget. Ån ska kantas av funktionella kantzoner. Ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen ska vara minst god.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott. Den rika förekomsten av hårklomossa kan ses som en indikation på detta.

91E0 - Svämlövskog

Areal: 0,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den aktuella skogen söder om vattendraget domineras av al, med inslag av ädellöv. Skogen växer på öar och revlar i den kvillartade strömmen samt på sidorna av densamma. Naturlig översvämning förekommer under högvattenperioder.

Bevarandemål

Arealen svämlövskog ska vara minst 0,3 hektar. Omvälvande störningar i form av översvämning och naturlig hydrologiska processer ska påverka skogens dynamik och struktur. Området domineras av lövträd, framförallt al med inslag av ädellövträd. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare till framförallt al. Död ved förekommer rikligt i olika former och här växer enstaka träd med hackspettsbohål. Skogsmiljönska hålla en hög och jämn luftfuktighet och de typiska arterna safsa och hårklomossa ska vara allmänt förekommande.

Bevarandetillstånd

Området är inte basinventerat i fält men bevarandetillståndet i området bedöms som gott.

91F0 - Svämädellövskog

Areal: 1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den aktuella skogen i området domineras av al, med inslag av ek, bok, ask och enstaka lind, växer på öar och revlar i den kvillartade strömmen samt på sidorna av densamma. Naturlig översvämning förekommer under högvattenperioder. Området norr om vattendraget hyser större andel av ädellöv. Den rödlistade (sårbar) arten rosa lundlav har påträffats inom området. Platt fjädermossa, som är en relativt ovanlig art, förekommer rikligt.

Bevarandemål

Arealen svämädellövskog ska vara minst 1 hektar. Omvälvande störningar i form av översvämning och naturlig hydrologiska processer ska påverka skogens dynamik och struktur. Området domineras av lövträd med stort inslag av ädellövträd. Det ska finnas gamla träd och förnygring av nya träd som efterträdare till framförallt al, ask, bok och ek. Det ska finnas rikligt med död ved i olika former och enstaka träd med hackspettsbohål. Skogsmiljön ska hålla en hög och jämn luftfuktighet och de typiska arterna safsa och hårklomossa ska vara allmänt förekommande.

Bevarandetillstånd

Området är inte basinventerat i fält men bevarandetillståndet i området bedöms som gott.

1383 - Hårklomossa, *Dichelyma capillaceum*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Hårklomossa växer normalt på stenblock, trädbaser och basen av buskar (av främst pors) utmed stränder av sjöar och långsamt rinnande vattendrag där vattennivån har stora och naturliga fluktuationer. I Värmasjöns utlopp växer hårklomossan rikligt på stenar och trädbaser i strandlinjen. Mossan är knuten till den zon som översvämmas och dränks varje år och växer bara vid stränder med ganska stor vattenståndsamplitud.

Bevarandemål

Populationen av hårklomossa ska vara stabil eller ökande sett till antalet individer och mängden substrat med förekomster av arten. Området ska ha en naturlig hydrologi med naturliga vattenfluktuationer som innebär högvatten under vinterhalvåret och lågvatten under sommaren, samt bibehållen beskuggning av stränderna. Naturlig hydrologiska processer i vattenmiljöer ska även påverka skogens dynamik och struktur. Lövträd ska utgöra ett dominerande inslag i strandkanten och det ska finnas gamla träd av al eller ask med socklar och buskar av vide eller pors.

Bevarandetillstånd

Hårklomossans bevarandetillstånd i Värmasjöns utlopp bedöms som mycket gott.

Dokumentation

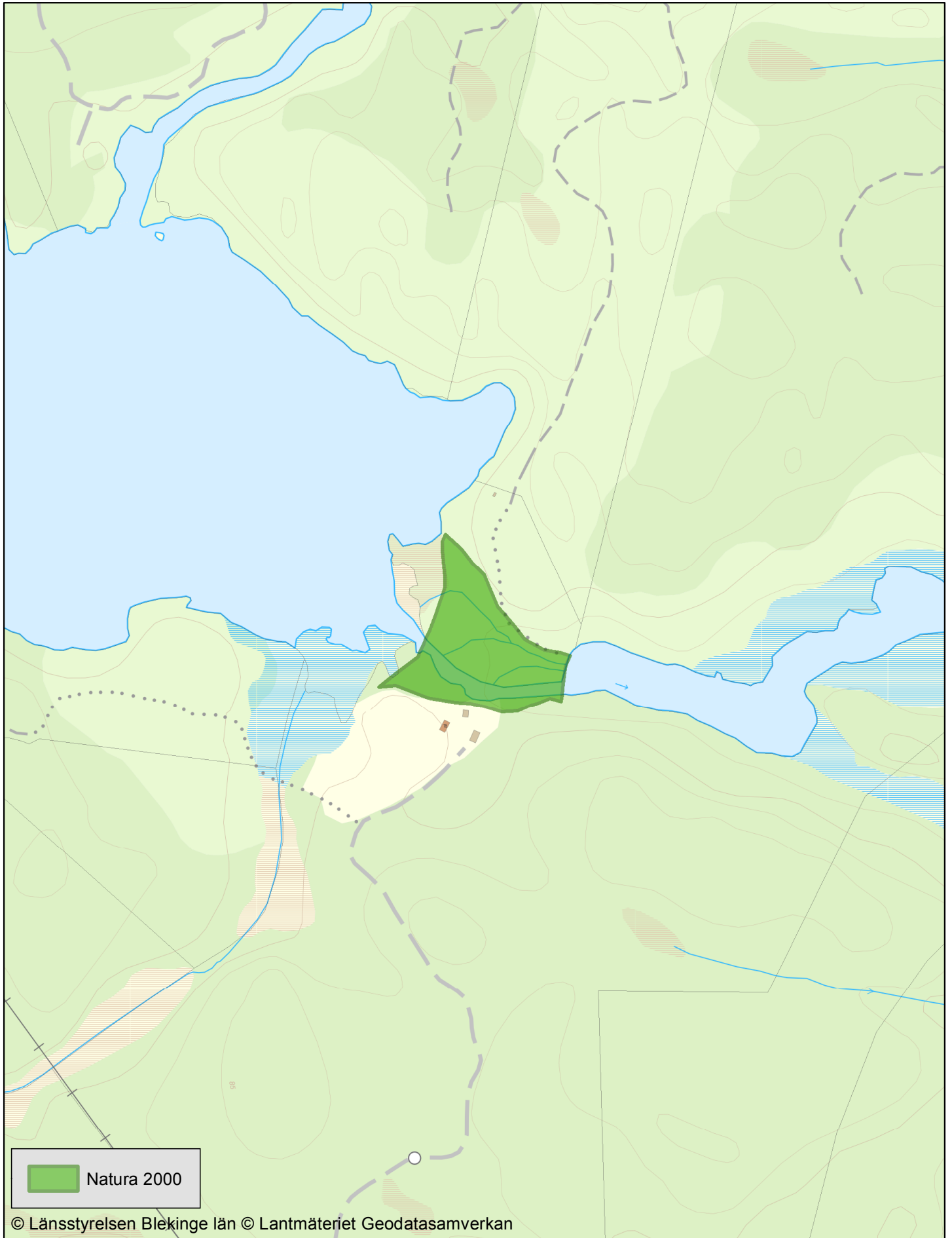
- ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen. www.artportalen.se (uttag 2016-11-25).
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för de svenska arterna i habitatdirektivets bilaga 2. Dnr NV-01162-10
- Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Skogsstyrelsen. 1996. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 1888-1996..
- Skogsstyrelsen. 2008. Biotopskyddsområde. SK 166-2008.

Bilagor

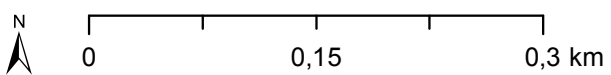
Bilaga 1. Områdeskarta



Natura 2000 - SE0410217 Värmasjöns utlopp



© Länsstyrelsen Blekinge län © Lantmäteriet Geodatasamverkan



Kartskala 1:5 000